

Grafisch Atelier pakt uit met selectie recente prenten

Van onze medewerker
ONNO HOEDEMAN

ALKMAAR – De persen van het Grafisch Atelier in Alkmaar staan nooit stil. Dagelijks komen er gebruikers die hun fantasievol voorbereide beeldragers via een zware cilinder aan papier toevertrouwen. Tot eind november zijn bezoekers welkom om de 'Recente prenten' te bekijken die in kleur of zwart-wit achter en onder glas een plaatsje hebben gekregen.

Nadrukkelijk geeft Marja Vleugel, coördinator van het centrum, te kennen dat er bij het samenstellen van de expositie niet geballoteerd hoefde te worden: „Wij staan in voor de artistieke bekwaamheid van alle grafici die gebruik maken van ons machinepark. De beperkte expositieruimte vraagt slechts om extra aandacht voor de rangschikking van het aangeboden materiaal.”

Via onderling overleg kwamen negen kunstenaars met 'Recente prenten' tot een gevarieerd overzicht van eigentijds grafiek. De werken zijn zowel met traditionele als met moderne hulpmiddelen tot stand gekomen. De toepassing van kunststof beeldragers blijkt menig exposant even vanzelfsprekend voor te komen als het gebruik van de computer.

Marija Ilic toont enkele collo-

□ 'Een poging tot scheppen', collografie van Marija Ilic.

grafieën en (polyester)litho's. De kunstenaar is kind aan huis bij het Grafisch Atelier, maar werkt ook in haar eigen studio op de Gedempte Nieuwesloot. Daar komt het voorwerk van haar collografieën tot stand. Ze

toont de aluminiumplaten waarop 'Een poging tot scheppen' als collografie persklaar werd gemaakt.

Diepdruk

Bij de traditionele diepdruk wordt een geëtste of gegraveerde voorstelling in metaal na benen op papier afgedrukt. De collografie geldt als variant van de diepdruktechniek en is een specialiteit van Ilic: „Een collografie ontstaat door de dragende plaat niet uit te diepen maar juist op te hogen met beeldende partijen die uit een mengsel van lijm en harde poeders zijn samengesteld.”

De voorbereerde plaat wordt, al dan niet in kleur, afgedrukt vanuit de diepgelegen delen die inkt hebben opgenomen. Naast diepdruk biedt de collografie ook mogelijkheden tot hoogdruk. In dat geval krijgen juist de opgebrachte partijen een inktlaag. Ilic zoekt het niet uitsluitend in de technische facetten van haar werk, ook gevoelsmatig heeft ze het een en ander in haar mars.

Met 'Een poging tot scheppen' produceert de kunstenaar ogenschijnlijk een ludieke tegenhanger van de beroemde scheppingsvoorstelling van Michelangelo. De Romeinse plafondschildering in de Sixtijnse Kapel toont hoe twee handen een indringend spanningsmoment beleven. Ilic heeft als figuratief element echter geen handen maar voeten ingeschakeld.

Haar motivatie komt er op neer dat ze Michelangelo ten volle respecteert, maar tevens haar bewondering kenbaar wil maken voor de fysieke totaliteit van de mens. De kunstenaar

refereert in dit geval nadrukkelijk aan voeten die de mens overal heen dragen waar hij maar wil gaan.

Ilic is afkomstig uit het voormalige Joegoslavië. Vanaf 1993 woont en werkt ze in Alkmaar. De kunstenaar weet zich goed in het Nederlands uit te drukken. Ze beseft echter dat haar woordenschat tekort schiet om de motivatie achter haar werk bevredigend toe te lichten: „De prenten zelf zijn toegankelijk genoeg voor toeschouwers die mij serieus willen nemen.”

Als blikvanger toont Ilic voor het raam van het Grafisch Atelier haar (polyester)litho 'From an animation diary'. De prent werd als kunststofvariant van de steendruk opgevat. De kunstenaar bezigt op de betreffende compositie een reeks voorstellingen die ze eigenlijk nog wel eens in een tekenfilm zou willen verwerken.

Met polystyreen-stempels en zeefdruk toont Joyce Ennik haar zwart-wit visie op het thema 'Muren'. Het werk doet denken aan structuren die bij het slopen van een huis te voorschijn komen. Mario Passamani geeft vervolgens in fotopolymeer/offset vorm aan dierfantasieën. Voor de technische realisatie van dit werk werd onder meer lichtgevoelig materiaal ingezet.

Sober

In sober zwart-wit houdt Joke Burgman zich aan de originele steendruktechniek. Haar litho's ogen in eerste instantie abstract, maar blijken bij nadere beschouwing geïnspireerd te zijn door vormen uit de plantenwereld. Boombladeren,

schorsstructuren, paddestoelen en vlinders staan veelal model voor haar contrastrijke composities op papier.

Via de tusche-techniek realiseert Burgman tussen zwart en wit verbindende grijstinten. Daarbij wordt een mengsel van inkt en water wrijvend op de steen aangebracht om al te felle contrasten enigszins af te zwakken. Dergelijke ingrepen wijzen op een soort compromis tussen grafiek en schilderkunst.

Penseel en pers zijn Burgman namelijk even lief: „Autodidactisch maakte ik een start met schildertechnieken. De zoektocht naar maximale uitdrukingskracht met minimale middelen leidde naar grafiek. Tussen vakgenoten op een academische werkplaats in Den Haag viel uiteindelijk het besluit dat ik zowel verf als drukinkt trouw wilde blijven.”

Met haar inbreng voor 'Recente prenten' worden de grafische ambities van Burgman tot eind november extra belicht. Haar litho's 'Zonder titel' versterken voorbeeldig de harmonie in het Grafisch Atelier. De prenten van Burgman vallen zeker niet uit de toon bij het werk van collega's die in grafiek hun specialisatie hebben gevonden.

Het Grafisch Atelier, Doelenstraat 23 in Alkmaar toont tot eind november 'Recente prenten' van negen kunstenaars: Harry Agema, Jos van Amsterdam, Joke Burgman, Joyce Ennik, Marija Ilic, Rolluf van Laar, Mario Passamani, Erik Tierolf en Marja Vleugel. Openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 10.00-17.45 uur. Nadere informatie: 072-5128075.

□ Joke Burgman (links) en Marija Ilic weten alles van beeldragers en drukinkt.

Foto JFoto/Alex Kingaby